

Saturday, January 30, 1965.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT,
OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

No. 4. (400) Vol. XI.

WINSTON CHURCHILL MRTEV

Josef Čermák

Nikdo dosud nezodpověděl otázku, zda klíč k našim osudům je v nás, či ve hvězdách. Jsme-li jen nástroji slepé náhody, či loutkami v rukou božích, pak nám nepatří ani chvála, ani odsouzení. Jsme-li strunici svých osudů, pak přišel čas vzdát hold mužům z největších.

Winston Churchill nepřišel na svět s prázdnyma rukama. Zdědil slavné jméno a schopnosti starobylého rodu, z matčiny americké strany pak zájem o umění a snad doledupodružné sklony. Byl obdařen skvělou pamětí a odvahou skoro nepřehlédnou. Na druhé straně mladý Winston nevynikal právě krásou a jeho řeč trpěla vadou, jež byla kombinací šišláni a kokotání.

Začátky Churchillovy kariéry byl neslavný: byl soustavně nejhorším zákeřem ve třídě. Prostě se odmítal učit, co ho nezajímalo, a jediné, co ho zajímalo byla anglická literatura, historie - a hra na válku.

Bylo mu něco přes dvacet, když se stal válečným zpravodajem pro Daily Graphic na Kubě, a nedlouho poté se objevil v aktivní službě v Indii, kde na sebe svou statečností poprvé upozornil širší veřejnost.

Pak přišel Sudan, znovu Indie, a pak první kandidatura do parlamentu. Churchill prohrál rozdílem 1.300 hlasů. Churchill neměl čas ani temperament na dlouhé postmortem. V Jižní Africe začala burská válka... a nová kapitola pro dobrodružného Churchilla. Je ho zajetí a útek patři mezi novinářské sensace oné doby. Churchill se vrací do Anglie jako národni hrdina, znovu kandiduje a tentokrát vyhrává rozdílem 222 hlasů. Dne 15. února 1901 poprvé zasedá jako poslanec v anglickém parlamentu.

V roce 1904 se střetává se svojí stranou a jejím vůdcem, Josephem Chamberlainem v otázce vojenného návrhu a přestupuje k straně liberálů. Záhy se stává podsekretářem pro kolonie. Bylo to v té době, kdy přišel s téměř revolučním návrhem na vytvoření minimálního životního standardu pro všechny Angličany.

Bylo mu 33let, když se oženil s Klementinou Hozierovou a jejich manželství patří k nejkrásnějším v moderní historii.

Nad Evropou se stahovalo k bouři. Churchill, tehdy ministr námořnictva, viděl německé nebezpečí a začal budovat válečné loďstvo. Když přišel srpen 1914, anglické námořní jednotky byly připraveny.

Churchillov "dardanelský" plán, považovaný mnohými za jeden z nejhloubočtějších konceptů první světové války, nevyšel a Churchill byl vybrán za obětinného beránka. Liberální strana chtěla koalici s konservativci a konservativní strana si položila jednu absolutní podmínku: Churchillův odchod z vlády. Churchill odchází a dává se do malování. Ne však na dlouho. Vzdává se všech zbývajících vládních funkcí a vstupuje do armády ve Francii. Je však znovu volán do vlády jako ministr munice a jeho zásluhou se objevuje na válečné scéně nová zbraň - tank.

První světová válka skončila. Zatím, co se uzavíral mír, Churchill se zaměřoval nevyhlášenou válkou proti ruským bolševikům. Již tehdy viděl osudnou hrozbu komunismu...

V parlamentních volbách 1922 Churchill byl poražen a začal psát historii první světové války pod názvem "Světová krize". Ačkoliv jeden kritik ji popsal jako "Winstonův životopis v roušce historie vesmíru", kniha byla velkým finančním úspěchem.

ZMĚNILI SE? PŘÍPAD PROF. FISCHERA

(Pokračování v serii několika článků)

- jw -

V březnu minulého roku měl přednášet na 17 amerických univerzitách německý historik prof. Fritz Fischer z Hamburku. Jeho zájezd do Spojených států a cyklus přednášek byl podrobně připravován od léta roku 1963. Několik dnů před jeho odjezdem do USA bylo náhle oznámeno bonnským ministerstvem zahraničí, že cesta prof. Fischera se nemůže uskutečnit, protože jednání o zájezd nebyla zahájena a vedena německým vyslancem ve Washingtonu správným úředním postupem. - Na první pohled se případ jeví jako typická ukázka přehnané byrokracie.

Věc má ovšem také druhou stránku. Prof. Fischer je totiž autorem knihy "Griff nach der Weltmacht" v níž dokazuje téměř výlučnou vinu Německa na I. světové válce. Po zamítnutí přednáškové cesty do USA prohlásil, že bonnské ministerstvo zahraničí mu dalo na srozuměnou, že autor této knihy nemůže reprezentovat německé historiky ve Spojených státech. Na četné protesty

amerických universit, odpovídaly úřady v Bonnu nejdříve, že na takovou nákladnou přednáškovou cestu nejsou v Německu finanční prostředky (v zemí vychvalovaného "hospodářského zázraku") a později, že výklady prof. Fischera o vzniku a vině I. světové války nejsou "časově vhodné".

(Cesta prof. Fischera do USA se posléze přece jen uskutečnila o několik měsíců později, když americké university převzaly finanční náklady cesty prostřednictvím "Council of Learned Societies").

Případ prof. Fischera byl nejvýstižněji komentován protestním příspěvkem 12 amerických universitních profesorů v němž píší m. j.: "Bonnské ministerstvo zahraničí je na omylu. Německé pověsti škodí více takovýto pokus o potlačení pravdy a zabránění diskuse, než konstatování německého historika, že Německo nese vinu na rozpoutání I. světové války. Dnes se již proto nebudeme na Němce zlobit. Němcům z roku 1964 máme za zlé, že opakují metody let 1919-20 a 1933".

Změnili se skutečně?

NA NOVE CESTY

Zrychlené tempo života dnešního člověka, které je důsledkem technologického pokroku posledních desetiletí, přináší sebou určitou poruchu v rovnováze mezi duchovním a hmotným zaměřením lidské společnosti. Mnohdy se zdá, že sekularistické prvky zatlačují úplně do pozadí otázku smyslu života, jak se jeví v křesťanské koncepci člověka a jeho Stvořitele. Ve své podstatě je tato otázka tak stará jako lidstvo samé. Křesťanství na ni dává odpověď, která je povzbuzující pro ty, kdo ve zjevení pravdy uvěřili a tvrdí pro ty, kdo vidí jen materiální stránku života. Proto se tato brání metafyzickému zamýšlení.

Čslí všech křesťanských církví mělo by se v přítomné době za-

V roce 1924 Churchill se vrací do konservativní strany a stává se ministrem financí. Zůstal jím pět let. Když bylo po všem, řekl: "Všechni jsou toho názoru, že jsem byl nejmizernějším ministrem financí v historii. A já jsem teď ochoten s nimi souhlasit".

Pak nastala léta politického osamocení, jež vyvrcholila v abdikaci Edwarda VIII. Churchill stál při mladém králi a jeho romantickém rozhodnutí. Věštna Anglie stála proti oběma. Jinak Churchill psal knihy a články, jež mu vynášely závratné částky.

Někdy od roku 1932 Churchill začal varovat Anglii a svět před Hitlerem. Marně. Přišel Mnichov a Chamberlain (tentokrát Neville) se vítězně vrátil s ilusí míru. V parlamentě povstal Churchill a řekl: "Utrpěli jsme totální porážku... porážku bez války... A toto je pouze začátek..." Načistě obsadili Polsko. 6. lety Churchill byl povolán do vlády jako ministr námořnictví. O rok později byl ministerským předsedou. V první řadě v parlamentě, ve kterém nabídl "krev, dřinu, slzy a pot", definoval cíl své vlády takto: "vésti válku na moři, na zemi a ve vzduchu... proti hrzné tyránii, již není rovně v temném, politováníhodném katalogu lidského zločinu. Náš cíl? Mohu odpovědět jedním slovem: vítězství, vítězství za každou cenu, vítězství navzdory teroru, vítězství, ať jakkoliv dlouhá a tvrdá je cesta..."

Zbytek je nedávná historie. Velký život přešel do dějin. Muž se stal legendou.

SEŠLI SE VE VARŠAVĚ

"Svět za železnou oponou" zasedal ve Varšavě. Satelity sovětského despotismu, členové Varšavského paktu, byli muskevsky-mi maceřeny sezeními cohromady, aby vyslechnuli nové koncepce z Kremle a hleděli se jim přizpůsobit.

Situace sovětských imperialistů se totiž poslední dobou v mnoha směrech podstatně zakalila a pánuje Brežněv a Kossygin nemohou starostmi spát. A nitřní hospodářské potíže celého bloku jsou dnes na takovém stupni, že je nelze zažehnat propagandou, nebo diktátem. Také vlna komunistického liberalismu mezi mladou generací v Rusku i v satelitních zemích je už dnes mnohem silnější, než aby mohla být jednoduše zlikvidována jen policejním terorem. Ale to vše je jen pozadí, speciální podmalování. A popředí stojí stále rostoucí hrozba soudružského rudého draka z Číny. V tom spočívá nejen důvod k porušení smlouvy o zastavení testu nukleárních bomb sověty, jak k tomu došlo v nedávných dnech, ale v tom lze hledat příčinu nálevnosti svolání varšavského shromáždění členů paktu, původně na mířené proti západu. Dnes je třeba uchálet nějakým náznačkami smířlivosti (alespoň dočasně) silu Západu, když jádro bezprostředních starostí leží na Východě u čínské zdi. A případná nová linie varšavského paktu je k tomu jako stvořená.

Nás musí velmi zajímat, co vyplývá z varšavských porad, jež budou samozřejmě jen přehnutím vůle vlády Kremle. Ještě před započetím varšavského zasedání bylo mezi námi na západě vysloveno několik spekulací a kombinací o jeho možných výsledcích. Stupnice názoru začíná celkem málo oprávněným pesimismem, jenž očekává přímuhnutí studené války, a přechází přes méně skeptické úsudky až k vyslovenému optimismu. K tomu poslednímu se řadí zejména hlas z polského pramene, jenž vidí možnosti postupného uvolňování satelitu ze svazku varšavského paktu a naznačuje, že po Rumunsku, jež se již hospodářsky samo hodně opoutalo od závislosti na Moskvě, přijde na řadu chtě-nechtě Československo. Možná, že i nějaký smířlivější námet o řešení poměru Západu a Východního Německa by se mohl objevit jako oficiální výsledek z Varšavy.

Zatím jsou to jen dohady, třeba opodstatněné a je třeba čekat, na uveřejnění úředních zpráv. V každém případě lze sice očekávat, že jejich znění, jako vždy, bude jisté suché a více náznačkové než konkrétní, ale při pozorném je jejich studiu a vyhodnocení bude lze náhlednouti pod jejich masku. A bezprostřední události pak jež budou následovat, prozradí ještě více.

H. J. Šlipka

Z RADY ŽEN SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

National Council of Women of the United States (Národní rada žen Spojených států) konala v New Yorku svoji dvoudenní Valnou hromadu, na které byla Národní rada žen Svobodného Československa zastoupena B. Papánkovou, O. Hrubánovou, F. Pavlů, M. Vaňkovou a L. Drobníkovou-Dvořákovou.

Informovaly jsme tuto americkou organizaci, která má více 5 milionů členek, o činnosti Národní rady žen Svobodného Československa a zdůraznily jsme situaci československých politiků uprchlíků a zmínily se o intervenční a rakouských úřadů a u Vysokého komisaře Spojených národů pro uprchlíky, ve věci vrácení československých uprchlíků z Vídně do Československa.

PANÁČKOVÉ DIVADLO

(EIN SEITSAHES
PANOPTIKUM)

V měsíčníku "Freies Bayern" vydávaném v Mnichově byl uveřejněn v listopadu článek, který svým obsahem musí zajímat každého uvažujícího Čechoslováka. Autor Adalbert V. Musil podrobil přísné kritice existenci nepatrné skupiny exulantů českého původu, kteří pod patronací "Sudetendeutscher Landmannschaft" a přímou finanční podporou německých vládních kruhů se vydávají za mluvčí českých zájmů a uzavírají "mezinárodní dohody" se sudetskými Němci.

Autor uvádí, že je více než groteskní, když vedení sudetských Němců, i když utrpělo před několika roky nesmírnou ostudu před světovou veřejností předkládáním "dohodami" se zastupci českého národa, kteří se neprojevili nijak jinak, než jako placení nohstezi, chce ovlivňovat veřejnost takovými lidmi, jako reprezentanty českého národa. Autor s uznáním uvádí, že vysoce kulturní český národ v počtu asi deseti milionů nemůže být zastupován takovou nepatrnou skupinkou placených reprezentantů a těch, kteří jsou posedlí svou "důležitostí".

Herr Musil uvádí, že hluboká propast vznikla mezi sudetskými Němci a Čechy po vystěhování Němců v roce 1945 se dá odstranit pouze počestností, poctivostí, spravedlností a pravdou od člověka k člověku, od národa k národu.

Pisatel napadá neomylnost politických vůdců všeobecně a uvádí, že vůdcové se mění, národy zůstávají. Zahrnuje do této kategorie také protektora ("Schirmherr") - jaké to krásné a přiléhavé slovo! SPD poslanec W. Jaksche, o kterém má názor, že neznámená vůbec nic a nabádá, aby on a jemu podobní nebyli vydržováni na státní útraty. Ideály by se ihned ztratily, kdyby byl zaražen pramen příjmu.

Musime být potěšeni tím, že se najdou novináři a vůbec lidé druhu Musilova a nepochybuje, že pro svou objektivnost a v jistém směru i odvahu zkusí mnoho ústrků od fanatiků a pobloudníků. Nejsou to však pouze tyto dvě zmíněné vlastnosti, ale je to také duch, kterým je článek naplněn, který oceňujeme.

Bohudiky, my od nikoho jsme nedostali a nedostáváme ani penuny a také jsme naprosto neodvislí a svobodní. I když v němč s Herr Musilem nesouhlasíme, jsme toližného názoru s ním, pokud jde o "representaci českého národa" a pokud jde o politiky a ty, kteří se cití hrozně důležitými. Zde bychom chtěli zdůraznit, že se jedná o záležitost československou nikoliv pouze lokální českou. Dále souhlasíme s jeho mravními zásadami o hledání pravdy a spravedlnosti.

Na všech stranách jsou problémy a tak zvaný "sudetoněmecký" je jedním z nich. Jestliže však zodpovědní činitelé - pakliže jsou nějakí - nebudou zachovávat principy shora uvedených, problém nebude vyřešen, ba naopak prohlubován a to ke škodě místní, evropské i případně světové spolupráce svobodných národů. Je zapotřebí dobré vůle, nových myšlenek a nových lidí.

Herr Musil, wir danken Ihnen und wünschen Ihnen besten Erfolg in Ihren humanitarischen Bemühungen. Dr. Karel Jerábek.

G. WALKER PORAŽEN

Britský ministr zahraničí G. Walker by po druhé porážce v parlamentních volbách a resignoval...

YVON DUPUIS RESIGNUJE

Federální ministr Yvon Dupuis resignoval na žádost ministerského předsedy Pearsona.

Pani Papánková podala zprávu o navrhovaném předložení imigrčního zákona a o celoročním přílivu přistěhovalců i uprchlíků do Spojených států a o situaci uprchlíků v celém světě.

Na další dva roky byla zvolena předsedkyně NRČS pí. B. Papánková do Výkonného výboru National Council of Women of the United States.

Václav Majer:

OSUDOVÉ ROZHODNUTÍ: CESTA PŘES MOSKVOU A JAK K NÍ DOŠLO

V historii každého národa jsou mnohé otevřené otázky. Také v naší novodobé národní historii. Čechu a Slováků máme takové otázky: otevřené, nezodpovězené a polkové. Vím, že příkladu, co se stalo a jaká tragédie postihla náš lid, když byl přijat mnichovský diktát, ale nikdy nebude moci ani spravedlivá historie posoudit, co by se stalo, kdy byl mnichovský diktát odmítnut.

Ale co následovalo, když před dvaceti lety, bylo přijato pozvání sovětské vlády, aby prezident Beneš spolu s vládou "přesídli na osvobozené území", ale nikdy nebudeme vědět, co by se stalo, kdyby pozvání Moskvy, bylo tehdy odmítnuto. Je to jedna z těch otevřených otázek naší národní historie.

V závěru předešlého článku jsem nvedl, že v situaci jaká tehdy byla, došel prezident Beneš k přesvědčení, že nemáme jinou cestu ku vzkrášení naší svobody, demokracie a nezávislosti a že v tom s ním vláda souhlasila. Také já jsem souhlasil. Z pozdějšího jeví se, že Moskva neměla na mysl přesídlení celé Československé vlády na "osvobozené území", neboť vedení čs. komunistů v Moskvě, předložilo kategoricky požadavek, aby londýnská vláda resignovala a aby o složení nové čs. vlády a o jejím programu, bylo jednáno v Moskvě.

To ovšem znamenalo úplné smysluplné pozvání. To značně zvýšilo moje obavy, neboť již tehdy jsem komunisty dobře znal a měl jsem k nim hlubokou nedůvěru. Politicky jsem vyrůstal na Lounsku a Kladensku, v kraji komunistem značně zamořeném, kde sociální demokracie sváděla s komunisty tvrdé boje, již od rozkladu sociální demokracie, který byl podle rozkazu Moskvy proveden komunistickými agenty již v roce 1920. Moji politickou školou byl život dělníka, havíře, dělnického sekretáře a redaktora. Mými politickými učiteli byli: Tomášek, Habrman, Džer, Soukup, Dmndr, Hampl, Vojta Beneš a z mladších Prantšek, Němec a Jan Bečko. Odstrašujícím příkladem mi byli komunističtí spolupůlci jako byli Fierlinger a Laušman. Měl jsem podezření (později v Moskvě se usázelo, že oprávněné), že skupina t. zv. levicových sociálních demokratů v exilu, vedená Fierlingerem a Laušmanem má tajnou dohodu s komunisty a že při jednání v Moskvě, je nebudeme moci z účasti na jednání vyloučit. Tehdy jsem ještě nevěděl, že Antonín Hampl byl nucen nacisty k smrti a došel jsem, že doma bude vedení sociální demokracie opět v dobrých rukou.

Nadto jsem byl již tehdy krajně znepokojen obřizemí, které Moskva činita, pokud šlo o plány dopravy zboží ČNR na československé území. Část převé pomoci ČNR mohla být v té době dopravena na naše území jedním přes přístavy a území kontrolované v té době Rudou armádou. Byl jsem resortně zodpovědný za celou pomocnou akci a z depeší, které jsem v té věci byl nucen vyměnit s Moskvou, bylo naprosto jasné, že sovětská vláda dělá záměrně obtíže a že si nepřejí, aby pomoc ČNR došla na čs. území včas!

Proto jsem se odhodlal sdělit svoji obavu panu prezidentovi. Ten mne pozorně vyslechl a položil otázku co doporučuji?

Rekl jsem, že bychom se přes Moskvu za zmíněných podmínek vracet neměli; že nová vláda by měla být dohodnuta až doma nejenom za účasti slovenských, ale i českých představitelů domácího odboje.

Pan prezident reagoval vzrušeně a prudeč! Mimo jiné také řekl, že to asi "nemám jenom ze sebe" a že již před tím na něho s "takovým nářhem" přišel také ministr Feierabend. Byl jsem tímto sdělením překvapen a odpověděl jsem podle pravdy, že jsem s nikým o

věci nemluvil, ani tedy s Feierabendem. Během dalšího rozhovoru byl jsem panem prezidentem informován, o některých věcech, které jsem do té doby neznal.

Dr. Beneš byl velmi dobře informován v té době (v polovině února 1945) o tajných dohodách k nimž došlo na konferenci tří velmocí v Teheránu koncem roku 1943, podle nichž bylo Československo zataženo do sféry sovětské a které byly tehdy ještě považovány za válečné tajemství. Byl také informován dobře o vývoji situace v Polsku a i o poměrech na našem území.

Tento důvěrný rozhovor moje obavy sice nerozptýlil, ale přesvědčil mne, že v dané situaci vytvořením postupem Rudé armády a dohodami Spojenců, nemáme jinou cestu, než cestu přes Moskvu. Byla to cesta křížová, ale i dnes věřím - i po všem co se stalo - že to byla jediná cesta, kterou jsme v té době měli.

Protože náš rozhovor byl důvěrný, požádal jsem pana presidenta o souhlas, abych o našem rozhovoru mohl informovat ministra Feierabenda. To jsem také učinil. Dr. Feierabend zaznamenal tuto epizodu v jedné další knize svých vzpomínek.

VÝZVA KRAJANSKÝM PODNIKATELŮM

Šest nejnovějších čs. uprchlíků, č. v imigrační úbytovně v Halifaxu se obrátilo na naši redakci ve snaze najít v Torontě a v okolí práci. Jde o tyto osoby:

1., Jaroslav Hristach, 30 let, elektrotechnik, pracoval 4 roky jako zkušební inspektor elektr. lokomotiv, jakož i na elektrotechnickém zařízení v průmyslu; po vyšší průmyslové škole se vyníčil elektřikářem.

2., Milan Svěda, 26 let, absolvent hotelové školy, anglicky se dobře domluví, dále hovoří francouzsky a německy. Je schopen dělat kdekoliv pohostinství, obchoďe i jinde. Též má zkušenosti v účetnictví a odbytu.

3., Antonín Končický, 32 let, huter, s praxí jako tavič, dále ovládá veškeré práce ve slévárnách a ocelárnách; anglicky nehovoří. Je schopen pracovat kdekoliv v hutích, v elektrických pecích, v ocelárnách, martinových pecích, slévárnách. Snad v Hamiltonu?

4., Zdeněk Švestka, 26 let, strojní inženýr - absolvent technické školy, anglicky se dorozumí, je schopen pracovat v kterémkoli závodě či společnosti jako draftsman i jinde. Má praxi v metalurgickém závodě, slévárně a projekci průmyslových závodů.

5., Jan Svába, 24 let, absolvent průmyslové školy televizní, byl v televizním studiu jako zvukový technik, schopen dělat kdekoliv v televizi, případně v opravě televizních přijímačů.

6., Josef Kačmarčík, 26 let, anglicky nehovoří, má zkušenosti v opravě stavebních strojů.

Zmínění žadatelé o práci píší, že v Halifaxu zatím nepracovali pro nedostatek pracovních příležitostí a že jsou ochotni v Torontě dělat cokoliv.

Obracejí se na naše české a slovenské podnikatele se žádostí, aby výše jmenovaným nabídli práci a umožnili jim tak těžký začátek života v Kanadě. Máte-li o některého mladého krajana zájem, telefonujte laskavě naší redakci o adresu v Halifaxu. Domníváme se, že oběma stranám pomůže, když se spojí přímo.

K přesunutí do torontské oblasti potřebují naši uprchlíci v Halifaxu písemné pozvání některé firmy zde, že tu mají možnost zaměstnání. Najde se pro všech šest v našich krajanských závodech místo?

BONIFIKACE PRO TURISTY

Se nezdá být stejně výhodná jako dosavadní předpisy o výměně valut. Podle čs. listů ze 7. led-

BYLI TO VIKINGOVÉ?

V Newfoundlandu se našlo kamenné kolečko, asi 3 centimetry v průměru. A znaleci se shodli na tom, že je to součást kolovratu, jakého užívali Vikingové asi tisíc let po narození Kristově. Odborníci považují tento nálezk za rozhodující důkaz toho, že Američané objevili Vikingové dávno před Kryštofem Kolumbem a že byli původními praobyvateli této polokoule dávno před Indiány. Ovšem, kam se Vikingové vytratili a proč po nich nezbyl nikdo, krom toho nepatrného kolečka, to nedovede žádný z vědců zatím vysvětlit.

NAVRAZ K ČAPKOVSKÉMU HUMANISMU

Tak bychom mohli nazvat živá slova básníka Miroslava Holuba, vyslaná pražským rozhlasem 25. prosince. Miroslav Holub nejprve popsal betlém, který si staví každý rok pod vánoční stromek a na němž jsou "pastýři", dobytek, tešat Josef s chotí a novorozencem, dří ve Ježíšek.

Holub pak správně poukazuje na to, co dobře viděl i Karel Čapek a co je vůbec hlavní charakteristikou československého humanismu: význam malých věcí a malého člověka, nebo snad prostě člověka, protože všichni lidé jsou svým způsobem malí!

"Vánoce jsou svátky malých věcí. Rozsvícení svíček je zájímavá malá věc, vzhledem k provozu středoevropských elektrorozvodných závodů. Věnování kravatky, ano i tweedového saka, je zájímavá malá věc, vzhledem k rozvoji textilního průmyslu. Shromáždění dvou až pěti osob u stolu je zájímavá malá věc, vzhledem k rozvoji docelezanedbatelná věc, vzhledem ke světovým populačním problémům. A betlém z knihkupectví J. Strunce je pak vůči světovému zápasu společenských formací úplná pitomost.

Neméně člověk je udělán tak, že nelze 20 blízkých svíček nahradit jednou masovou svíčkou, která by se na Strabovském stadionu rozplanula pro celé sídelní město, včetně okresů Praha-Východ a Praha-Západ. Nelze nahradit tichý a suchý déšť jechlí z jednoho stromku masovým výletem do Kráského lesa v rámci akce "100 minut vánočního mlčení".

Třeba i lze, ale není to to. Vánoce jsou svátky malých věcí. Možná i v tom jsou tak blízké člověku Neumís - li vánoce, co vlastně umíš v oboru, který se nazývá nauka o štěstí člověka? Neumíš-li vystrojit slavnost malých věcí, na jaké slavnosti si to chceš troufat? Když sis někdy zasunul svůj betlém a když sledáváš plamínky nepřilís kvalitních prskavek bezobsažnou otravou, co si počínáš s ouenými prázdnými prostorami v sobě, které bohatství a civilizace zvětšují možnosti člověka, ale nikoliv váhu a živý obsah člověka?

Jsou prostory a poušty, které se nedají zalit pivem a osvětit bengálskými ohni... Je jediná cesta kupředu. Je to cesta, na které se nalézá a na které se nic dobrého neztratí. Každá jiná cesta se podobá osudu poutníka, který zahodil mědňáky, a nakonec měl místo pro stříbrňáky, a pak zahodil stříbrňáky, aby měl místo pro zlatáky, a nakonec se strhal a nemesl nic než loňské suché listí."

A v závěru Holub cituje Halase "Kdyby mi jen oči pro pláč zbyly já se tam vrátím, já se tam i poslepu vrátím..."

Domníváme se, že do té krajiny do níž se těmito větami vrací Miroslav Holub, se s ním bude vracet mnoho Čechoslováků z domova i ciziny. Protože v tomto světě jsou - jak se říká - doma. FEC

na "vstoupilo od 1. ledna v platnost nové opatření, které zavádí jednotnou bonifikaci ve výši 125 procent k základnímu kursu. Turista je povinen vyměnit minimálně tři dolary denně a dostane za dolar 16.08 Kčs. Nespotřebované čs. koruny vyměněné nad minimální hranici budou při odjezdu vyměněny v téže kursu zpět. Ceny za ubytování a stravování zůstávají beze změny". - FEC.

O STUDENÉ VÁLCE

Ferdinand Peroutka.

Indonésie ohlásila, že vystupuje ze Spojených národů. A mongolský ministrský předseda si stěžuje, že v zemi se objevili "neodpovědní demagogové", kteří, pravděpodobně, roznášejí neodpovědné řeči. Tato druhá událost vypadá jako méně významná, ale asi není: "Neodpovědná demagogie" v Mongolsku, které dosud bylo spolehlivým ruským protektorem, znamená tolik, že se tam objevuje oposice, která zavrhuje ruské vedení a navrhuje přijmout vedení čínské. Jestliže tato oposice tak zesílila, že mongolský ministr předseda ji nemůže prostě ignorovat, znamená to, že určitá záplava dospěla až na ruský práh.

Indonéský vůdce Sukarno je i sicky i duševně velmi pohyblivý muž. Poet nějaké údržky vězí hluboko v jeho mysli. Nenávidí koloniální minulost, nenávidí ty, kteří ho osvobodili z japonského kolonialismu, i ty, kteří své koloniální říše dobrovolně rozpustili, i ty, kteří je nikdy neměli, ale byli by mohli mít. Ono určité poranění v jeho duši ho nutí osuovat plány. Nejen, že ohlašuje své vystoupení ze Spojených národů, ale zároveň, jak se zdá, zamýšlí shromáždit kolem sebe, koho bude moci a vytvořit nějakou soupeřskou organizaci proti Spojeným národům. Chladně pozorováno: tento muž přispěje k dalšímu rozštěpení světa, pokud to bude v jeho silách. Když před dvaceti lety Spojené národy byly založeny bylo řečeno, že je to poslední naděje lidstva. I sovětské Rusko, které ve Spojených národech permanentně obstruovalo, vždy na konec zaváhalo učinit něco, co by zničilo tuto instituci. Ale, konec konců, Rusové nosí klobouky a Sukarno nosí fez. V jeho mysli jsou toužení a úmysly, které sovětské komunisty nemají a nemohou mít.

Svět příliš očividně je neklidný a nikdo nevstupoval do nového roku 1965 s přibývajícím optimismem. Studená válka, ovšem, bude pokračovat. Tu bylo by možno si říci: studená válka - v tom se již vyznáme. Snad ano, snad ne. Klasická studená válka byl zápas mezi západem a sovětským Ruskem. Byl to zápas podle téměř smluvených pravidel. Tato studená válka, ve které kde kdo se vyzná, je nyní přikrývána novým náusem, pod nímž někdy téměř mizí. Zápas mezi sovětským Ruskem a západem brzy nebude hlavním tématem studené války, nebo již teď není. Slavná jeho témata jsou skoro zapomenuta. Již dlouho sovětské vůdce nepromluvil o soutěži mezi západem a východem, kterou kdy si tak hrdě vyhlásili. Berlínská zeď, která tolik rozčlovala mysl, stala se méně krutou a otevírá se humanisticky o svátech, aby Berlín a té i oně strany zdí se mohli shledat se svými příbuznými.

Pravda, brány berlínské zdi se po tom zase zavírají, ale duch původní zuřivé izolace je oslaben. Klasická studená válka vznikla v Evropě a byla zápasem o Evropu. Není již zápasu o Evropu, Sovětské komunisty uznali, že je to pro ně prohraná bitva, a nezdržují se u toho zbytečně.

Avšak studená válka je příliš hluboce zakořeněna v komunistické ideologii, než, aby byla odvolána po jediném nezdaru. Není-li možno dobyt pevnost přímým útokem, je možno ji obklíčit. Kdo se díval jen na Evropu, mohl mít falešný dojem, že nastal klid. Pod tímto dojemem skrývala se jen postupně o d h a l o v a n á skutečnost, že hlavní bojště studené války bylo téměř náhle a ještě před sovětským vedením, přeneseno do Asie, Afriky a Latinské Ameriky. Nedobytná západní pevnost měla být obklíčena barevnými stamilionovými množstvím, postavena proti této početní přesile, odříznuta od důležitých surovin a tak se stalo, že jako dříve čtenář novin znal jména berlínských ulic, tak nyní zná jména hříských cest v Laosu, po nichž je dopravován válečný materiál, jména měst a vesnic a generálů ve Vietnamu a v Kongu.

Obklíčit západní demokracie jedním nebo dvěma biliony barevných lidí není nový plán. Je podrobně obsažen již v Leninovi. V jednom ohledu Leninova strategie byla podkopána událostmi moderní doby. Byla vymyšlena, když ještě existovala koloniální imperia. Nyní imperia zmizela a vyžaduje jisté vynálezavostimající-li být barevná množství vyzýna, aby setřásla jho kolonialismu, které spadlo a leží v jejich nohách. Je třeba pobourat afriku a asijské prostory pod jinými záminkami, nebo přikládat jméno kolonialismu něčemu co jma není. To připravuje jisté obtíže, ale sovětské strategové si řekli, že to snad půjde. V každém případě počítali s tím, že to bude pěkná, více méně disciplinovaná studená válka, pod pevným sovětským vedením a že politické zisky z ní přijdou přímo do politické pokladny v Moskvě.

Sovětské strategové jsou velmi pečliví počtáři, ale zapoměli počítat s tím, že se může objevit konjunktura. Když přišel, překvapilo je to. Činši komunisté také četli Lenina, nebo ho snad ani nepotřebovali číst. Spíše mají v sobě instinktivně to, k čemu sovětské komunisty došli ovažováním. Idea boje barevných proti bílým neseďi Činšum v hlavě, nýbrž v srdci.

Jsou, jak se říká také barevní. Tak došlo k první hlavní změně ve studené válce: nemá již jen dva hlavní činitele, nýbrž tři, a stala se tím složitější a nevypočítatelnější. Rusko pokračuje v zápasu proti západu, a Čína svým způsobem bojuje proti oběma.

Jak věci nyní stojí, moskevští strategové, zatím jen melancho-

licky, divají se na tu pravděpodobnost, že hlavní zisky z afro-asijské formy studené války půjdou do politické pokladny v Pekingu.

Proměna studené války nekončí tím, že mezi dva zápasníky se vmísí třetí. Snad přichází čtvrtý, který však bude složen z mnoha částí. Staré mocenské poměry byly ztroskotány, nové se vytvářejí a studená válka je v duchu této doby, kdy moc se znovu rozdílí. Jsou některé vlivné asijské a afri-

cké státy, které už dlouho vedou svou vlastní studenou válku. Indonésie, Egypt, Alžír - jaci to dobří začí ve škole studené války!

Spojené národy mají dnes sto patnáct členských států a indoné-

ský Sukarno ohlásil nyní, že si nepřejí být jen jedním z nich. Hledá, jak sám pravi, pro svou zemi "významnou roli". Jak toho docílit? Zdá se mu, že je toho ještě dost ve světě, co lze nejdříve pobourat a pak organizovat. Jsou určité státy, které Sukarno střídavě nazývá "novými silami" a "mladými národy". Některé z nich jsou dva nebo tři tisíce let staré, ale od dob Hitlerových jméno mladého národa je zadarmo a osvojuje si je ten, kdo se domnívá, že toho potřebuje. At tak či onak, Sukarno navrhuje, aby tyto "nové síly", tyto "mladé národy" se spojily a vytvořily vlastní organizaci proti Spojeným národům, v jejichž universalismu Indonésie nehraje dosti významnou roli. Ale zřejmě jde o více než jen o významnou roli pro Indonésii. Jak každý může vidět, právě jméno pro "nové síly" a pro "mladé národy" je: Asie a Afrika, asijské a afričké národy. Sukarno je Asiatsy a Afričany - svolává dohromady k společné akci. Můžeme usoudit, že nebude-li studená válka skutečně rozmnožena a komplikována ještě o zápas kontinentu, bude o to méně aspoň pokus.

Zápas kontinentu, čili zápas ras... asi před šesti lety úředník zahraničního ministerstva v Moskvě byl tázan, zda podle jeho mínění by mohl vzniknout rasový rozkol v komunismu. Odpověděl, že komunistická teorie to naprosto vylučuje, že by se to však snad mohlo stát. Zdá se, že sovětské Rusko dosti dlouho se připravovalo na to, že by se to "snad mohlo stát". Už před léty náhle ukončilo svou hospodářskou pomoc Číně a zejména odvolalo své

Pokračování na str. 3

HOTOVTE SE K XI. SLETU AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

XI. SLET AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ - CHICAGO SE
PŘIPRAVUJE NA VŘELÉ VITÁNÍ SOKOLA

Karel M. Přehál, starosta Americké Obce Sokolské

Všichni lidé kteří přijíždějí ze všech koutů Evropy do Spojených států, touží po prostředí lidí vlastní krev. Oni čestí lidi, kteří pečali sem příjizďci po honěných čtyřicátých osmých letech posledního století za svobodným životem, nebyli jiní. Bylo to přirozené. Život byl tvrdý, práce těžká z rána do noci. Řeč této země byla jim neznámou a chvíle ztrávené v krajanském kruhu byly jim posílením a vzrušením. Proto zakládali a organizovali svoje střediska. První spolek si založili v New Yorku, již v roce 1850.

V letech šedesátých zaklepalo na dveře a duše našich lidí Tyršova a Fügnerova sokolství. Lásky ke sportovnímu, pravdě a svobodě našli se celou historií českého národa a myšlenka sokolská vyjádřila tuhle toto tradiční česť ve všem jeho kulturním usilování a doplňuje je myšlenkou tělesného zdraví a fyzického prospívání. Tato hodnota jsou nyní, více než kdy jindy oceňovány.

Presidenti Spojených států znamenitě vystihli tyto hodnoty a uznání, kterého se Sokolstvu dostalo vydatím pamětní poštovní známky je toho přesvědčivým důkazem. Je zde počítováno, že vešle vývoje k určité kulturní politické věci a duchovní zralosti, že vedle kultury ducha musí být stejná důležitost kultury těla. Zakladatel Sokolstva řekl to jasné i prostě: "V zdravém těle, zdravý duch".

Sokolstvo na americké půdě vzniklo v době nahnání rezervace a rušné; počátek jeho spadá ještě do Občanské války. Na bojiště ještě doháněla děla této války, když v St. Louis došlo, dne 14. února 1865 k založení první naší jednoty. Teprve 9. dubna téhož roku se vzdal generál Lee Severu a za několik dní na to dne 14. dubna, padl velký prezident Abraham Lincoln rukou vraha.

Bratři v St. Louis zapálili vysoký oheň na našem obzoru ve Spojených státech a jejich zásluhou vznikla jednotka za jednotou. Sokolský prapor za praporem se zdvihl v zemi mezi oběma oceány.

Sokolské ideové hnutí žilo z vlastní mravní síly. Jeho soudcem bylo, že a bude jediné svědomí. Prošlo bolestnými boji, zápasy a zklamání - jichž nikdo není ušetřen. Prožilo však také slavná vítězství, došlo si srdce lidí, dostalo se mu za věrnost a výchovu uznání, jako žádné druhé organizaci.

Sto let amerického Sokolstva jest velikou historií lásky k této zemi i k rodné zemi. Tyršova idea jest jediným kulturně národním hnutím, které vykonalo na náš život nejmocnější mravní vliv. Ti kdož představovali hnutí, měli své oči upřeny stále dopředu a uměli se přizpůsobovat vyvojevému zákonu světa.

Jane hrdi na to, že naše sokolství ve svém celku nikdy nepřestalo být hnutím. Bylo oproštěno od zájmu strání i jednotlivců, sloužilo celé větvi. Jejím prostřednictvím pak celé naší vlastní americké je soustředěním síly, příkladem občanství pro celek. Bylo to vyjádření slavných slov: "osobnost nic a celek vše".

Myšlenka je cílevědomně předávána v celém rozsahu novým generacím. Nová pokolení se hlásí k sokolství a z něho žijí. Sokolství je idea, jejíž pramen nevytrhly z americké půdy, z níž však se mládež zde rozná napájí jako ze studánky živé vody. Naše jednoty ji k těm pramenům přivádějí a zachraňují pro ideály o volnosti, o svornosti, o spravedlnosti, pravdě a bratrství. Vnímavým duším mládeže vstoupí účtu k otci, oddanosti k matce, lásku k rodné, povinnost k národu, vědomí lidské důstojnosti a národní hrdosti. Naše mládež je vedena k tomu, aby se vždy znovu radovala a plně hlásila k životu.

Na s toutéž živelnou mocí, která plní celý americký národ; aby s pracovitou oddaností kladla kamen k kameni do základu života Ameriky, aby tento byl vždy silný a zdravý, s heslem věčný ruch, jehož podkladem je touha, aby dobře bylo ještě lepší!

Připravujeme svůj XI. slet. Naše slety jsou rozjásáním sokolských duší. Jsou rozjásáním vlastenecké lásky všech lidí dobré vůle. Jsou svědectvím velkých úspěchů Sokolstva, jsou ukázkou toho, jak se Sokolstvo zaslouhuje o veřejný život. Jsou zdurazněním, že americké Sokolstvo za všech okolností zůstalo u svého směru, zůstalo pevným ve svém postoji ku pravdě a spravedlnosti. Slety ukazují, že sokolství zůstává tak silné, protože rostlo z tradice národa, že je tak pevné a krásné, protože je budováno na lásce. Jen láska je silná a tvořivá!

Také náš XI. slet ukáže všem, jaké dobré vlastnosti a hodnoty. Ukáže všem, tu práci, která vede k výchově člověka krásného a silného tělem i duchem, do brého srdcem. Slavnostně pak prohlásí své odhodlání k práci, aby sokolské hnutí, které sokolským lidem dávalo vysoký ideál mravní, bylo pro příští časy zachováno. Budeme dále stavěteli lepší Ameriky pomáhát a dávat možnost i ostatnímu světu jít cestou pravdy a svobody, záruky života světa i míru. Zůstaume sjednocení k obraně proti všem nepřátelům demokracie.

Hotovte se všichni do Chicaga na slet! Přijďte, přijďte, každý, kdo trochu můžete, v počtu největším. Ať ve dnech sletových náš nadšený pozdrav se zase ozve ozvěnou u každého vlastenecky citlivého člověka v nejzářších koutech Ameriky a Kanady, v celém svobodném světě i u našich trpících domů, za železnou oponou. Oni ví, že na ně vzpomínáme, že duchem a srdcem jsme s nimi. Že budeme s nimi, až budou znovu zvedat prapor svobody!

Na shledanou v Chicagu! Zdar XI. sletu Americké Obce Sokolské. A pak dále vpřed tví silou a vztechem sokolů. - Nazdar! -

PROGRAM DÁMSKÉHO ODBORU ČSNS.

21. ledna 1965 - Adoptace Černošských Děti - Přednáška s obrázkem, Promluví Mrs. Pierre Berton. - Masarykův Dum, Cowan Ave.

18. února 1965 - Výroční Schůze Dámského odboru - Sokolovna Dupont street.

25. března 1965 - Škola vaření. - Velký sál Masarykova domu.

22. dubna 1965 - Diskusní Večer s nově přichozími krajaní z ČSR. - Sokolovna, Dupont st.

20. května 1965 - Přednáška Dětské Lékařky. - Masarykův dum Cowan Avenue.

17. června 1965 - Vzpomínkové Pásmo na Dr. Miladu Horákovou. - Sokolovna (Velký Sál) Dupont street.

23. září 1965 - Jak Nám Mohou Sloužit Banky. Přednáška, Masarykův Dum, Cowan Avenue.

21. října 1965 - Ze zkušenosti sociální pracovnice emigrační kanceláře. Přednáška. - Sokolovna, Dupont Street.

20. listopadu 1965 - BAZAR - Masarykův Dum, Cowan Ave.

16. prosince 1965 - Vánoční Večer. - Restaurace.

Co je na světě nejkrásnější a co je nejběžnější? - Nejkrásnější je komunismus. A nejběžnější je cesta k němu. -

Co je komunismus? - Komunismus je vítězství marx-leninismu nad zdravým rozumem! - FEC.

CHICAGSKÁ "LYRA"

Český pěvecký sbor "Lyra" oslavuje letos sedmdesáté páté narozeniny a jeho sborníkem, František Kubina, oslavil sedmdesátku. "Lyra" zpívá už sedmdesát pět let klasičtý sborový repertoár český i slovenský a zpívá také národní písně ve sborové úpravě profesora Kubiny.

František Kubina je sborníkem "Lyry" skoro od svého příchodu do Spojených států. To jest od roku 1924. Vede "Lyru" tedy už jednačtyřicátý rok! "Lyra" pod vedením Kubinovým uspořádala dva umělecké zájezdy do Československa mezi dvěma válkami a skládila tam zasloužené úspěchy. Chodský skladatel Jindřich Jindřich se do "Lyry" tak zamiloval, že pro ni složil nejkrásnější sbor. Jeden z našich nejprůběžnějších hudebních kritiků, profesor Karel Boleslav Jiráček napsal "Lyru" k šedesátému výročí tyto řádky: "Česká Amerika prodělala od svých prvních začátků období vývoje pěveckých spolků ve staré české vlasti. Je jisté, že i "Lyra" prodělala podstatné změny od svých vlastenecko-společenských začátků. Rozhodný krok ku předu udělala, když si roku 1924 zvolila za svého uměleckého vůdce nynějšího sborníka Františka Kubinu. Kubina byl žákem pražské konzervatoře hudby a zejména profesora Františka Špilky, jehož byl nějakou dobu i asistentem. Kubina proto přišel do Ameriky s naprostou novými znalostmi technickými, které neměl žádný z jeho předchůdců. Přišel také s jasnou představou, jak je třeba se sborem pracovat a jak jej vychovávat. U sboru, jako "Lyra", který má své členy ze všech vrstev občanských, nemohl ovšem Kubina přenést do Chicaga stejné požadavky, jaké mohl vymáhat profesor Špilka nebo Vlach od svých zpívajících učitelů, tedy od lidí s dobrým vzděláním hudebním. Ke Kubinově chvilce však musíme říci, že si postavil cíle velmi vysoké a že v jejich provádění se při nejmenším velmi blíží vysokému standardu učitelských sdružení ve staré české vlasti. A to je pochvala nemalá. Česká Amerika, nejen české Chicago, má v "Lyru" těleso vskutku reprezentativní které právem budí jistou závist jinonárodních skupin."

MILUJEM VIANOCE

To prehlásuje v takom istom duchu podpísaná poznámka v Bratislavskom Večerníku zo 14. decembra, ktorej autor sa samozrejme hneď ešte poistuje vetou: "Iba ľutujem, že nie som nábožensky založený". Máme, pravda, podozrenie, že nie je taký "pohan", akým sa tvári:

"Nehambim sa za to, že mám rád sviatky na konci roka, kedy všetci zabúdame na každodenné starosti a v pokoji sa oddávame požívaniu lahôdok i radosti z dávania a prijímania darčiekov. Milujem vianoce, pretože im vďačím za veta. Tentoraz napríklad za raky v konzerve, ktoré zbožňujem. Za silonové a nylonové košele, ktoré bezpečne utrebá žehliť, pretože ich vyrobili v Juhoslávii a v NDR. Za mohérovu šálu z importu, ktorá je krásna a prítom nepluže. Za naše vkusné špongie z penovej gumy v tvare cieklych korytnačky či rybiek, ktoré potešia u najhlavnejších mladých nepriateľov vody a umývania. Za rozkošné modely autíčkov z Anglicka, ktoré zbierajú všetci správni chlapi od dvoch do stodvanásti rokov. Za preklady diel Dürerrenov, Kaskasa, Steibeka a ďalších zriedkavých hosti na našich knižkupeckých pulkoch. Za strieborné žiletky z Anglicka, ktorými sa možno tristoakrát oholiť. Za to všetko, čo sa mi už podarilo zohnať i za to, čo možno ešte zohnať."

Milujem vianoce a otvorene sa k tomu priznávam. Iba ľutujem, že nie som nábožensky založený. Obrátil by som na nebesa s prosbou, či by sa nedali vianoce arandžovať dva razy do roka. Alebo - čo na to povieš? - či by nemohli trvať po celý rok. "Lenže na modlitby pohona tam hore i-te nie nedajú!"

O STUDENÉ VÁLCE

Dokončení se str. 2
nukleární odborníky. Neudalo tehdy veřejně žádný důvod toho. Muselo to mít svou intimní příčinu, o níž komunisti nerad mluví. Je oprávněná domněnka, že už tehdy Rusko sledovalo, že komunisti nemusi být vždy přítelem komunisty a že v číně se objevují známky toho, "co komunistická theorie naprosto vylučuje", než aby to vedení ruského státu mohlo přehlížet. Snad lze odhadnout dnešní skutečný poměr mezi Ruskem a Čínou podle poměru k Indii. Fakta jsou taková: Čína napadla Indii v pohraniční válce; není nikoho jiného, kdo by mohl napadnout Indii; Rusko pomáhá Indii zbrojit; Rusko nepomáhá Číně zbrojit; čínský vpád do Indie byl by komunistická expanse; komunistické Rusko si nepřijeje této komunistické expanse.

Dnes sotva jsou v ruském zahraničním ministerstvu pochyby o tom, že Čína se rozhodla stát se vůdcem a sjednotitelem asijské rasy, vedle toho pokud možno také každé jiné barevné rasy.

Čínský komunisti ovšem čte Marxu a Leninu, ale v noci k němu šeptají staří asijsí bohové. Dynamismus čínské politiky není ten dynamismus, který může dát komunistické idea. Je to také dynamismus asijského uvědomění a obrození, dvojnásobný dynamismus. Pozorujíc toto, sovětské Rusko se rozmyslí. Také Chruščovův pád aspoň částečně znamená, že Rusko chce mít více času na rozmyšlení, než mu dával

impulsivní Chruščov. Bude-li zápas kontinentu podléhat, sovětské Rusko se ocitne ve velmi abstraktní pozici. Až dosud sovětská filosofie učila, že ruský komunismus je univerzální, nepatří žádné kontinentu a žádné barvě. To to činí komuniste se chystají pirát. Dlouho Rusko kde koho obviňovalo z imperialismu. Avšak nyní Čína nejdříve jasně, potom méně jemně začala upozorňovat Rusko, že v době, kdy imperiální říše zanikaly, také Rusko si osvojilo neobyčejně velký kus asijského území, celou Sibiř a dosud to drží. Vášnivý asiatismus, který se rodí, nebude s tím spokojen. Sovětské Rusko chce být vůdcem asijských komunistických stran. Také Čína chce jít být a ovšem cítí, že má k tomu mnohem více práva. V tom ohledu opozice, která se objevila proti ruskému vedení a až dosud spolehlivému Mongolsku, je velmi nepřijemný úkaz. Pro Rusko kompromis s Čínou je velmi nešťastný, jako vždy je kompromis s tím, kdo věří, že je nesen elnou budoucností. Sen o komunistickém universalismu se rozplývá a vývoj neúspěšně staví sovětský a s ním celý evropský komunismus na rozcestí, kde bude se třeba rozhodnout. Čím více rasismu a zápasu mezi kontinenty Čína a snad i Sukarno nebo oba dohromady podutí, tím méně bude možnost zůstat neutrálním, počevadť půjde také o vlastní kuži. Zdá se, že Rusko s rozhodnutím čeká, až bude zcela přesně vědět, jakých duchů dítě komunistické Čína je, jak daleko až chce jít.

Připravujete se na cestu kamkoliv, nebo plánujete pozvat svá
drahé zČeskoslovenska?

LETADLEM MIAMI pouze \$154.00

" MEXICO " \$199.00

Zavolejte neb navštivte Mrs. L. VESELY

VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY

360 Bathurst St.
Toronto 28
Tel EM 3 4366

SLOVENSKÝ FILM PROTI ANTISEMITIZMU

Z mnohých znepokojivých náznaků možno soudit, že sa v československu dosiaľ vyskytujú príznaky antisemitizmu, ktorý je jedným dedičstvom po nacizme, jedným dôsledkom rasistickej politiky KSC počas slánskeho a v nasledujúcich rokoch. Jedným z takých neprijemných príznakov je, že es. televíziu vraj volajú Tel-Aviv, lebo je v nej zamestnaných niekoľko židov. To isté vysvitá z poznámky bratislavského rozhlasu o filme Obchod na korze, ktorý opisuje antisemitizmus za Slovenského štátu, ale námetom "hovoriť k prítomnosti".

Kadarov a Klosov "Obchod na korze" je námetom a spracovaním veľmi zaujímavý film. Nakrútili ho dvaja českí filmoví umelci v ateliéroch na Lagrandove. Hovori sa v ňom po slovensky, hrajú v ňom poprední slovenskí herci aj neherci a námet filmu vzal jeho autor L. Grossman zo Slovenska, z jeho pohutých dejín počas Slovenského štátu. Ladislav Grossman žil kedysi na Slovensku.

Umelecky stvárnil to, čo sme mnohí videli, vedeli, ale nie celkom prežívali: arizácie židov-

ských obchodov. Pri jednej takej arizácii vznikla táto situácia; starúka majiteľka obchodu málo sa stará, čo sa vo svete robí, málo vie o tom, čo sa stoji proti židom. Dni idú, a ona nič nevie o tom, že obchod už nie je jej, že pomocník v obchode vlastne je jeho novopečeným majiteľom, že hoci ani nechce, prislúcha tomu zlu. A tu stará pani často na viedajšie pomery komické veci. Napríklad ide po ulici. Ako jej to vysvetlí, že tá ulica v malom mestčku je síce pre ľudí, ktorí sa tam môžu prechádzať, môžu sa na nej poháňať do roboty a vodit po nej deti do školy - všetko môžu, len ona ňou nesmie prejsť, lebo vlastne neexistuje. Tak, ako už nie je obchod Henry Plantman, gombiky a krajky.

Po mimolúčnom víťazstvom filme, Obžalovanom, ktorý námetovo kvie v súčasnosti, pričádzajú Kadar - Klos - filmom o minulosti. Hovorí však cezeň k prítomnosti. Hovorí, ale možno byť ľudia, ak - tých ak je veľa. Jedno ak tu ukazujú: zlečlý, fanatizmom prešpikovaný život, ktorý zabíja na človeka! - FEC.

DR. E. WALTER MRTEV

Krajan, ktorí prošli Švédskom bude zaujímavá zpráva, že pred časem zemrel v Uppsale býv. es. vyslanec v Norsku a na Islandě a lektor slovenských jazyků na tamní univerzitě, dr. Emil Walter. Bylo mu 73 let.

Po I. světové válce se dal na diplomatickou dráhu a působil jako kulturní atašé postupně v Dánsku, Norsku, na Islandě a ve Švédsku. Resignoval v den tragické smrti Jana Masaryka a usadil se v Uppsale, kde pracoval vědecky. Byl vynikajícím znal-

cem jazyků a kultur severských národů a československou literaturu obohacil četnými překlady severských autorů, jako na př. Sigfrid Undsetové, Knuta Hamsuna, Selmy Lagerlöfové, J. Jorgensena a jiných. V poslední době pracoval na historické studii o dánské královně Dagmar, dcery českého krále Přemysla Otakara prvního.

Ti z nás, kteří studovali ve Švédsku po roce 1948, nezapomenou na jeho podíl při budování švédského Komitétu pro československé uprchlíky, který studium řádky našich kolegů umožnil. Budiž mu švédská země lehkou!

A. VESELÝ VĚZNĚN V ČSSR TŘI TÝDNY

Americký list "Berwin Life" přinesl nedávno zprávu, že exulant Alois Veselý, který získal americké státní občanství v roce 1957, byl při návštěvě příbuzných v Československu bez důvodu zatčen a pobyl si tři týdny ve vězení.

Jako řada jiných, nemohl A. Veselý odolat, uvěřil amnestii vyhlášené prezidentem Novotným a navštívil po šestnácti letech svou rodnou vlast. Když se vracel z Třebíče do Prahy v najatém autu, jel za ním automobil s policejními agenty. U Jihlavy ho zastavili, zatklí a odvezli do Brna, kde mu odebrali šaty a dali mu vězeňský oblek. Vše toto se stalo dne 21. listopadu m. r. Ve vazbě zůstal do 11. prosince. Po řadu dní byl soustavně dnem i nocí vyslýchán kapitány policie Malečkem a Jerábkem. Předmětem výslechu byla je ho činnost před odchodem do exilu t. j. před 16ti lety, jeho pobyt a působení ve Vídni a později v USA, zvláště v Chicagu. Dokonce měli i svědka, který tvrdil, že ho zná z Vídne. Zjišťovali, koho v Československu navštívil, s kým a co mluvil a jaký byl cíl jeho návštěvy ve staré vlasti. Měli zájem o všechny věci, které měl u sebe zvláště pečlivě studovali adresy, jež měl v zápismku.

Vysvětlující úředníci ho několikrát upozornili, že čs. vláda neuznává jeho americkou státní příslušnost. Kapitán Maleček mu několikrát řekl doslova: "Narodil jste se v Československu. Jste Čech. My neuznáváme Vaše americké občanství". Během výslechu A. Veselý marně žádal, aby byl uvědoměn americký konsul v Praze. Nejdrive jej věznili v samovazbě, později byl přemístěn do cely, kde byl ještě jeden vězeň.

Proč byl odvezen do Prahy, kde mu bylo úředně ministerstvem vnitra sděleno, že se proti němu zastavuje trestní řízení, že se zblavuje čs. státního občanství a že se vypořádá s okamžitou platností z ČSSR. Policie ho dovezla na státní hranice, kde byl předán německé pohraniční stráži a zástupci amerického konsultátu z Mnichaova.

Případ Veselého vysvětlují tvrzení čs. komunistů, že kdo dostane do pasu čs. vízum, je doma naprosto bezpečný. Podobné tomu bylo v případě J. Hujky, který jel do ČSSR jako švédský občan a zdrávil tam několik měsíců v kriminálu jako "západní špión". Jiným ponaučením je skutečnost, že americká vláda nemohla zaručit americkému občanu Veselému bezpečnost a že tedy zcela opodstatnělé je upozornění amerického zahraničního ministerstva při vydávání amerického pasu, že totiž v zemích za Železnou oponou americký zástupitelský úřad nemůže nic učinit pro občany, kteří se v těchto zemích narodili. Podobné varování je také v kanadských pasech vydaných osobám, které pocházejí ze země za Železnou oponu.

Případ Veselého je varovným příkladem těm, kteří věří zprávám o krotkosti komunistů v Československu. Ze se některým exulantům podařilo ČSSR navštívit a vrátit se zase na západ, může u mnohých z nás vyvolat dojem, že splnili roli volavky a kdo ví, co více. Nezbyvá, než důrazně varovat před návštěvami exulantů v dnešním komunistickém Československu. Kdo se svěříje komunistickému režimu, měl sotva pádný důvod, aby před ním utíkal a navíc si musí uvědomit, jaké riziko tím podstupuje. Z.Č.

MĚSTO TORONTO

DANĚ Z MAJETKU ZA ROK 1965

V soulase s ustanovením Občanského zákoníku a podle nařízení č. 22357 příslušného městského kontrolního radou 18. ledna 1965, jsou první tři splátky daně z majetku za rok 1965 splatné následovně:

Ward	I. splátka	II. splátka	III. splátka
1, 2, 3, 4, a 5	10. února	7. dubna	26. května
6, 7, 8, a 9	17. února	7. dubna	26. května

Tyto splátky představují částečné vyúčtování daní za rok 1965 a rovnají se přibližně polovině celkové částky za běžný rok podle loňské míl-stupnice. Účet za zbytek bude zaslán v polovině roku a bude splatný ve třech splátkách. Tento způsob účtování daní umožňuje, že daně z majetku mohou být vyrovnány v šesti splátkách, místo původních tří a poplatníci mohou také platit v delším časovém rozpětí.

W. M. CAMPBELL,
městský pokladník

ABY LID NEMUSEL STAVĚT BARIKÁDY

"Co dělá Děda Mráz, když se sadil Chruščova? - Běhá Novotnému po zádech!"

Nejkratší politický vtip: "Dr. Antonín Novotný".

Jde opilý večer po ulici, sklouzne a padne tváří na mříž kanálu. A bolně vykřikne: "Soudruzi,.... proč....? !"

Ak chcete koupit nebo prodat nehnuteľnosti v Torontu obraťte sa na

MICHAEL J. VLČKO,
Realtor

1 Sorauren Ave. pri Queen W.
Telefón 533-2288

Člen

"Toronto Real Estate Board"

L. LUNSKÝ, OPTIK

Prohlídky očí

Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue

Toronto 4

Tel. 537 - 2631

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347 BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tel.: EMpire 8-5336 - 927-1196

NOVĚ OTEVŘEN

KRAJANSKÝ OBCHOD

AUGUSTA MEAT AND FOOD MARKET

444 QUEEN STREET W.
TORONTO

TELEFON : 364-7365

Výsek všeho druhu masa první jakosti. Starokrajová výroba pražských uzenin. Moravské uzené. Slovenské a moravské klobásky. Výborné domácí jaterničky. Naše specialita: pražské párky a taliánky.

ZBOŽÍ DOVEZEME VAM DO DOMU ZDARMA
Joe Vlasák, jun. vedoucí.

LETADLEM

PRAHA - TORONTO

(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

VÝNOSNĚ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytne a obchodní
TOVARNÍ OBJEKTY pronajaté

S. REDINA

Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.
LE 6-7898

JEN JEDNOU V NAŠEM ŽIVOTĚ SOKOLSKÁ POŠTOVNÍ ZNÁMKA

Jen v roce 1965 budeme svědky události tak jedinečného a dějinného významu, jako jsou oslavy ukončení prvního století sokolské činnosti v Americe. Budou se zase opakovat až za sto let. Všichni, kdo přijdou po nás, budou jich vzpomínat v odstupu let se stejnou úctou, s jakou my vzpomínáme historického činu založení první sokolské jednoty v St. Louis, Missouri před sto lety - 14. února, 1865. Letos, my vzpomínáme s vědomostí všech sokolských pionýrů, kteří hlásali a uváděli v život zásady sokolské tělovýchovy ve Spojených státech k zachování svěžesti života národa. Také naši nástupci budou vzpomínat události jubilejního roku 1965 a našich zásluh o Sokolstvo. Snažme se proto všichni, aby letošní jubilejní sokolské slavnosti vyzněly nejen důstojně, ale také mohutně a byly zápolením posily pro nadšenou, obětavou práci ve všech dnech, měsících a letech příštího století sokolského i veřejného života.

Je to ve Vaší moci, bratři, sestry a přátelé, aby sokolské jubileum bylo středem pozornosti. Účastněte se všech jeho slavností! Snažte se všichni zabezpečit si co největší počet krásné sokolské poštovní 5 centové známky, vydané k počtu sokolského století ve Spojených státech! Objednávejte jedinečnou panátku - vskusné obálky a pohlednice prvního dne vydání! Přihlaste se za patrona známkového Památníku! Jděte v pamětníhodném týdnu, kdy sokolská známka bude vydána do Washingtonu, D.C.; udělejte si s námi krásný výlet do sídelního města! Budte, kdo jen můžete účastníky na krásné akademii 13. února, slavnostního, jubilejního banketu 14. února a povznášejícího obřadu odevzdání sokolské známky veřejnosti 15. února! Přihlaste se k zájezdům, které jsou sokolskými organizacemi pořádány z Chicaga, New Yorku, Clevelandu a Akronu, Ohio, Baltimore, Maryland, Pittsburghu, Pennsylvánie, Passaic a Perth Amboy, New Jersey.

Výbor pro sokolskou známku

rád oznamuje, že v jeho úřadovně každý den se množí důkazy o velkém zájmu veřejnosti o sokolskou známku, obálky a pohlednice prvního dne vydání, o patronství a zájazy. Pomozte všichni, aby tento zájem se rozrostl a zasáhl všechna odvětví veřejného života naší čsl. krajské obce i jiných národnostních skupin a projevil se také ve všech našich rodinách i v kruhu amerických přátel. Upozorňujte každého, s kým se stýkáte na sokolské jubilejní oslavy! Prosíme, získávejte objednávky známek všude, kde se Vám k tomu naskytne příležitost. V těchto dnech, kdy se tak slibně rozvíjejí přípravy ke všem slavnostem sokolského jubilejního roku máte opravdu všichni, bratři, sestry a přátelé příležitost vskutku jedinečnou příležitost prokázat skutkem prokázat svou oddanost k sokolskému hnutí, které bylo s Vámi v každé chvíli těžkých i radostných-pohnutých dob v minulosti.

Stůjte se Sokoly v této tak významné přítomnosti! Radujte se s nimi ve dnech, které v našem životě nebudou mít opakování! Buďte s nimi ve slavnostních dnech únorových ve Washingtonu, D.C.!

K zájezdům AOS. v Chicagu a okolí (cena \$95.00) přihlaste se v úřadovně AOS. 5611 W. Cermak Road, Cicero, Ill. 60635, telefon 652-5220; v New Yorku podá informace Jan Petlička, 1869 E. 53rd Street, Brooklyn 34, N.Y., v Clevelandu, Emil Pekár, 6801 Glenella Drive, Cleveland, Ohio, 44131.

AMERICKÉMU SOKOLSTVU
ZDAR!

VEŠKERÉ OPRAVY
chesterfieldů a čalouněného
nábytku provede Vám

PAVEL ČERNÝ

ROZPOČET ZDARMA

Volejte po 5 hod. večer
537-5592

ELEKTRINA Z LABRADORU

Vzhledem k explozivně stoupající spotřebě elektrického proudu v New Yorku, rozhodla se společnost Con Edison postavit novou hydrocentrálu, a to za součinnosti kanadské vlády, v zemi Eskymáků, na věčně ledovém poloostrově Labradoru. Obrovská elektrárna zužitkuje spád řeky Hamiltonu a společnosti Con Edison vůbec nevadí, že bude vzdálena dva tisíce kilometrů dlouhé vedení o vysokém napětí a elektrárna z Labradoru bude krytí víc jak třetinu veškeré spotřeby elektrického proudu v New Yorku. Hlavní je, že hydrocentrála bude vyrábět dvacet milionů kilovatů elektrického proudu.

Náklady na tuto elektrárnu v zemi věčného ledu budou ovšem obrovské. První etapa stavby pohltí sedm set milionů dolarů. Až bude za dva roky elektrárna dokončená, bude stát celkem asi 4 miliardy dolarů.

Pro nás, Čechy a Slováky, má umístění této elektrárny docela zvláštní zajímavost. Málo se totiž ví, že na Labradoru, po bitvě na Bílé hoře působili čeští misio-náři, pobělohorskí uprchlíci. A dokonce tam založili několik měst, které dosud existují. Ovšem slovo "město" je snad nadneseno, jsou to rozecourané vesnice, ve kterých dnes žijí Eskymáci, ovšem obrá-cení na křesťanskou víru. Tož od nich a s jejich souhlasem budeme mít v New Yorku dostatek elektrického proudu...

OBJEDNÁVKA SOKOLSKÝCH ZNÁMEK

SOKOL STAMP ORDER

DATE:

To: American Sokol Organisation,
5611 West Cermak Road,
CICERO, Illinois, U.S.A. 60650

Please enter my order for the following Sokol Physical Fitness Commemorative Postage Stamps - 1st. DAY ISSUE.

Sheet of (50) 5¢ Stamps	@ \$2.50	\$
Covers with one 5¢ Stamp	@ .25	
Covers with two 5¢ Stamps	@ .30	
Covers with block of four 5¢ Stamps	@ .40	
Cover with block of four 5¢ Stamps with		
platenumber zip code	@ .90	
Centennial Postcards with 5¢ Stamps	@ .20	
Block of four 5¢ Stamps with		
block number or zip code	@ .40	
3 First Day Issue envelopes without Stamps	@ .35	
Sets of 10 Centennial Postcards without Stamps	@ 1.00	

POSTAGE CHARGES

Orders up to \$10.00	.25
Orders up to \$25.00	.50
Orders up to \$100.00	1.00

Registered mail will be provided upon request for an additional charge of 60¢ for orders up to \$10.00 and 75¢ for orders up to \$100.00

TOTAL - Cheque or Money Order enclosed (U.S. Funds) \$

NAME

ADDRESS CITY

PROVENCE, CANADA

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychle a přesně dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY

Volejte LE 3-8396

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

269 Queen St. W. - Toronto 2 B, Ont. EM 2 - 3226

LETADLEM TORONTO - PRAHA A ZPĚT
NA 21 DNI

\$ 479.30